

NOTAT

Til: **Regionsrådet den 25. juni 2019**

Sagsnr.: 18041217

Dato: 1. april 2019

Bilag 3

Indkomne kommentarer fra HOFOR og tre kommuner og administrationens bemærkninger til de indkomne kommentarer til Regions Hovedstadens udkast til overrigt over den forventede offentlige indsats på jordforureningsområdet i 2019

Bilaget indeholder de indkomne kommentarer fra HOFOR og tre kommuner. Endvidere har en kommune (Gribskov) svaret, at de ikke har kommentarer til udkastet.

Herudover har to borgere henvendt sig til regionen på baggrund af den offentlige annoncering der har været i de lokale ugeaviser vedrørende muligheden for at komme med kommentarer til regionens planlagte indsats på jordforureningsområdet i 2019. De to henvendelser vedrørte hhv. konkrete spørgsmål vedr. en specifik forurenede lokalitet og bekymring om drikkevandsressourcen/mulig forurening af et kolonihaveområde. Da de to henvendelser ikke umiddelbart vedrørte regionens videregående undersøgelses- og afværgeindsats i 2019, har administrationen besvaret de to henvendelser kort tid efter de blev modtaget.

Mail fra HOFOR:

Fra: Henrik Nielsen <hnie@hofor.dk>

Sendt: 23. januar 2019 14:21

Til: CRU-FP-Miljoe <miljoe@regionh.dk>

Cc: Hanne Kristensen <hanne.kristensen@regionh.dk>

Emne: SV: Region Hovedstadens udkast til offentlig indsats i 2019 på jordforureningsområdet - til kommentering

Til Region Hovedstaden

HOFOR vil hermed kvittere for muligheden for kommentering af udkast til offentlig indsats i 2019 på jordforureningsområdet.

Samarbejdet i Nybølle grundvandsområde er i Oversigten resumeret nederst på side 3 i et udmærket kapitel om pesticider i grundvand. Imidlertid er der ikke helt overensstemmelse mellem resumeet og opsummeringen i Oversigt A2 på side 9, hvor undersøgelserne i "Nybølle" anføres som "Færdig". HOFOR tager Oversigt A2 til udtryk for, at den udelukkende refererer til chlorerede opløsningsmidler.

HOFOR finder også pesticider "særligt kritiske", hvilket indarbejdningen af kapitlet Pesticider i grundvandet i Oversigten også må indikere. En mulig løsning på den lille uoverensstemmelse kan være en refleksion ifm. Oversigt A2 omkring pesticider i grundvandet eller påpejning af, at den *udelukkende* omhandler status for undersøgelser om chlorerede opløsningsmidler.

Tilsvarende finder HOFOR, at de øvrige, færdige grundvandsområder i Oversigt A2 også i nogen udstrækning må være afsluttede undersøgelser udelukkende i forhold til chlorerede opløsningsmidler.

Afslutningsvist kan det tilføjes, at HOFOR ser frem til fortsat, frugtbart samarbejde i Nybølle grundvandsområde og med samme organisering.

Med venlig hilsen

Henrik Nielsen

planlægger

Vandressourcer & Miljø

Miljø & Samarbejder

Administrationens svarforslag til HOFORs kommentering

Region Hovedstaden takker for HOFOR's anerkendelse af det gode og frugtbare samarbejde som HOFOR og regionen har haft sammen med de tre kommuner Høje-Taastrup, Egedal og Roskilde og Region Sjælland omkring Nybølle grundvandsområde.

HOFOR bemærker, at der ikke helt er overensstemmelse mellem resumeet nederst på side 3 i udkastet i et udmærket kapitel om pesticider i grundvand og opsummeringen i Oversigt A2 på side 9, hvor undersøgelserne i "Nybølle" anføres som "Færdig". HOFOR tager Oversigt A2 til udtryk for, at den udelukkende refererer til chlorerede opløsningsmidler.

Tilsvarende finder HOFOR, at de øvrige, færdige grundvandsområder i Oversigt A2 også i nogen udstrækning må være afsluttede undersøgelser udelukkende i forhold til chlorerede opløsningsmidler.

Mht. Oversigt A2, så er det helt korrekt observeret, at den alene går på indsatsen i forhold til chlorerede opløsningsmidler. Det er forsøgt beskrevet flere steder, men foranlediget af jeres henvendelse, har vi nu præciseret alle steder, hvor Oversigt A2 er nævnt, at den gælder for chlorerede opløsningsmidler.

Mht. HOFOR's bemærkninger om, at stofgruppen pesticider på lige fod med klorerede opløsningsmidler også fremover bør betragtes som særligt kritiske for grundvandet, er Region Hovedstaden grundlæggende enig i. I Region Hovedstadens nuværende plan (Jordplanen) er der fokus på at håndtere forurening med klorerede opløsningsmidler, som blandt andet har været brugt på renserier og i metalindustri til affedtning af metalemner. Disse stoffer er årsag til de værste forureninger af grundvandet i Region Hovedstaden og de har gennem de seneste årtier været årsagen til de fleste lukninger af drikkevandsboringer.

De seneste 1-2 års medieomtale viser jo desværre, at der også påvises pesticider i grundvandet i Region Hovedstaden. Både de ældre og udfasede pesticider og også tilladte pesticider. Dette viser, at der også skal være fokus på forurening med pesticider i hovedstadsregionen. En indsats overfor pesticider er også mulig inden for rammerne af den politiske vedtagne jordplan i Region Hovedstaden. Grundpræmissen er, at i de højest prioriterede områder, som udgøres af 80-10-planen, gennemføres en undersøgelsesindsats, og om nødvendigt, en oprensningsindsats overfor alle de forurenede grunde, som udgør en væsentlig trussel mod indvindingen af drikkevand. Dette omfatter primært en indsats over for alle grunde, som er forurenede med klorerede opløsningsmidler.

Der vil også i de højest prioriterede områder kunne ske en indsats over for andre kritiske stoffer, f.eks. benzintilsætningsmidlet MTBE eller pesticider.

Såfremt der sker konkrete fund i overvågningsboringer eller i drikkevandsboringer, som viser, at punktkilder med pesticider udgør en konkret trussel mod vandforsyningen i området, vil regionen kunne gå videre med undersøgelser og evt. oprensningsindsats.

Når Region Hovedstaden bliver bekendt med, at der er pesticidproblemer i et indvindingsopland inden for jordplanens prioriterede grundvandsområder, vil administrationen indgå samarbejde med kommune og vandforsyning om at afdække, hvorfra forureningen stammer og dermed hvem, der har bemyndigelse til at afhjælpe problemet.

I det igangværende samarbejde mellem HOFOR, lokale vandforsyninger, de tre kommuner og de to regioner i Nybølle-området er det aftalt, at gennemføre sammenstilling af grundvandsdata i området og alle parter har igangsat en ekstraordinær indsamling af nye grundvandsdata. Bl.a. undersøges indholdet af bl.a. pesticider i en lang række monitoringsboringer i området for at skabe overblik over alle væsentlige risici for drikkevandsindvindingen. Dette sikrer en helhedsorienteret grundvandsbeskyttende indsats, hvor alle kritiske forhold og væsentlige risici håndteres i en samlet grundvandsbeskyttende planlægning, hvor alle relevante parter indgår.

I Region Hovedstaden er det planen, at den eksisterende jordplan skal revideres i 2019. Med de mange nye fund af pesticidnedbrydningsprodukter i drikkevandet i Region Hovedstaden, bliver et af fokuspunkterne i forbindelse med jordplanrevisionen, der er et behov for en styrket indsats i forhold til pesticider i et tæt samarbejde med kommuner og vandforsyninger.

Brev fra Frederiksberg Kommune

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling

miljoe@regionh.dk

Frederiksberg Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens planlagte offentlige indsats i 2019 på jordforureningsområdet

18. januar 2019
Sagsbeh.: LWN/JJ

Region Hovedstaden har den 23. november 2018 sendt et udkast *Oversigt over Region Hovedstadens planlagte offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet for 2019 og de nærmeste år* til kommentering.

J.nr.: 09.08.00-G00-16-18

Borgere, organisationer og myndigheder opfordres til at kommentere regionens udkast inden den 26. januar 2019.

Vej, Park og Miljø
Frederiksberg Rådhus
2000 Frederiksberg
www.frederiksberg.dk

Planlagte tiltag på Frederiksberg i 2019 og kommende år

Region Hovedstaden har planlagt følgende indsats på Frederiksberg for året 2019 og de nærmeste år:

Telefon: 3821 4120

E-mail: jord@frederiksberg.dk

- Fortsat drift af tekniske afværgeanlæg på seks lokaliteter til beskyttelse af grundvandsressourcen.
- Fortsat monitoring af afværgeanlæg med passiv ventilation til sikring af indeklime på én lokalitet (147-00011).
- Fortsat monitoring af grundvandsforurening på fem lokaliteter.
- Fortsættelse af igangværende afgrænsende undersøgelse i forhold til indeklime på én lokalitet: Godthåbsvej 174A (147-00062).
- Igangsættelse af supplerende undersøgelse i forhold til indeklime på én lokalitet: Lykkesholms Alle 20 (147-00010).

Telefontid
Mandag-Torsdag: 10-14
Fredag: 10-13

Selvbetjening
www.frederiksberg.dk/jord

Personlig henvendelse
Kun efter aftale

Frederiksberg Kommune har følgende kommentarer til oversigten

Frederiksberg Kommune konstaterer, at regionens prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet er i overensstemmelse med 10-års strategien "Vejen til ren jord og rent vand" vedtaget af Regionsrådet i november 2014.

Frederiksberg Kommune har noteret sig, at regionens indsats på Frederiksberg fortsat er meget begrænset, og dette på trods af:

- At hele kommunen ligger i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S med indvinding af grundvand til drikkevandsproduktion på 2,5 mio. m³ grundvand årligt
- At hele kommunen er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser eller et område med drikkevandsinteresser
- At der er meget følsom anvendelse i kommunen (Danmarks tættest befolkede kommune)

Frederiksberg Kommune er på den baggrund uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelse frem til 2024, der ikke omfatter Frederiksberg Vands indvindingsopland.

Vedlagt som bilag 1 ses aktuelle sager, hvor Frederiksberg Kommune anmoder regionen om at prioritere den offentlige indsats.

Væsentlige grundvandsforureninger

Frederiksberg Kommune skal ydermere henlede regionens opmærksomhed på, at der i kommunens grundvandsovervågning for 2018, fortsat er påvist stigende koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i flere monitoringsboringer, som på længere sigt vurderes at kunne udgøre en risiko for Frederiksberg Vands indvinding. Det drejer sig særligt om monitoringsboringer i følgende områder:

- Teknisk Skole ved Nørrebro Bycenter, København (DGU nr. 201.4763)
- Jernbane Alle, Vanløse, København (DGU nr. 201.5004)
- Bülowvej, Frederiksberg (DGU nr. 201.3922)

Vandindvindingen på Frederiksberg er efter vores opfattelse af regional betydning med sin årlige indvinding på ca. 2,5 mio. m³ grundvand til drikkevandsproduktion. Hvis indvindingen på Frederiksberg stoppes, evt. grundet forurening, vil dette føre til, at de 2,5 mio. m³ drikkevand der produceres i dag, skal købes udefra og derved medføre øget drikkevandsindvinding i andre områder. Derudover viser grundvandsmodelberegninger, at et stop i indvindingen på Frederiksberg vil føre til stigninger i grundvandsspejlet centralt på Frederiksberg på op til 8-16 meter, hvilket vurderes at kunne få negative konsekvenser for bygninger i både Frederiksberg og Københavns kommuner (vand i kældre). Desuden vil dette også forhindre klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Der vil være store investeringer, både allerede foretagne og nært forestående, der risikerer at være spildt.

Frederiksberg Kommune har udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for årene 2014-2018. Formålet med indsatsplanen er at beskytte grundvandsressourcen, ved at tilvejebringe et grundlag for at prioritere og planlægge indsatsen og beskrive efter hvilke retningslinjer og mål forvaltningen af grundvandsressourcen i Frederiksberg Kommune skal foregå. Planen indeholder en strategi med en forebyggende indsats, en opsøgende indsats, en overvågende indsats og en afværgende indsats. Region Hovedstaden er således en vigtig aktør i relation til alle typer af indsatser i forhold til beskyttelse af grundvandsressourcen, da de varetager den offentlige indsats overfor grundvandsbeskyttelse.

Regionens vedtagelse af strategien "Vejen til ren jord og rent vand" har medført, at Frederiksberg og Københavns Kommuner i 2017, efter en politisk beslutning i 2016, har indledt et tættere samarbejde med

regionen blandt andet omkring den grundvandsbeskyttende indsats i indvindingsområdet til Frederiksberg Vand A/S.

Den 6. november 2018 afholdt Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og Region Hovedstaden et samarbejds møde om grundvandsbeskyttelse i indvindingsområdet til Frederiksberg Forsyning. På mødet tilkendegav regionen, at følgende tiltag planlægges igangsat på Frederiksberg i 2019.

- Revurdering af de to afværgeanlæg på Howitzvej/Solbjergvej
- Historisk kortlægning (vidensniveau 1)

Frederiksberg Kommune værdsætter det gode samarbejde med regionen og ser det som meget positivt, at regionen har valgt at prioritere Frederiksberg Kommune i forhold til revurdering af afværgeanlæg og den historiske kortlægning. Frederiksberg Kommune er i gang med undersøgelser af forureningerne ved Howitzvej/Solbjergvej netop med henblik på en revurdering af afværgeanlæggene. Frederiksberg Kommune er derfor glad for, at dette arbejde har udmøntet sig i, at regionen har valgt at revurdere disse afværgeanlæg.

Frederiksberg Kommune skal fortsat opfordre regionen til at ændre strategi for den offentlige indsats i forhold til jord- og grundvandsbeskyttelse, således at den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats øges i Frederiksberg Kommune og i indvindingsområdet til Frederiksberg Vand A/S, senest i forbindelse med udarbejdelse af ny strategi for grundvandsbeskyttelse i 2024.

Venlig hilsen

Carsten Sølyst
Miljøchef

Bilag 1: Aktuelle sager, hvor regionen anmodes om at prioritere den offentlige indsats

Bilag 1: Aktuelle sager, hvor regionen anmodes om at prioritere den offentlige indsats

Godthåbsvej 152-160 og Godthåbsvej 174-176

Frederiksberg Kommune fik i 2014 udført en supplerende miljøundersøgelse på Godthåbsvej 152-160, matr. nr. 5ts Frederiksberg (147-00308), hvor der er konstateret væsentlig forurening med klorerede opløsningsmidler. Ejendommen er beliggende mindre end 100 meter fra indvindingsboringen FF1.

Som opfølgning herpå har Frederiksberg Kommune i 2016 fået udført en supplerende screeningsundersøgelse til lokalisering og afgrænsning af forurening med trækernemetoden. Undersøgelsen er udført i et område omkring Godthåbsvej 152-160 og indvindingsboringerne FF1 og FF5. Screeningsundersøgelsen viser, at der på matr. nr. 122q, samt matrikel 5ue, nordøst for matr. nr. 5ts, er tegn på hidtil ukendt forurening med hhv. TCE og særlig PCE. Rapporten indikerer at forureningen strækker sig over kommunegrænsen til Københavns Kommune.

For nærmere kildeopsporing og afgrænsning af forureningen har Frederiksberg Kommune i 2017 igangsat supplerende grundvandsundersøgelser, der også omfatter Godthåbsvej 174-176, matr.nr. 5tv Frederiksberg (157-00062).

Der bør hurtigst muligt udarbejdes en strategi for håndtering af forureningen / forureningsfanen i grundvandet, der vurderes at udgøre en stor risiko for forurening af indvindingsboringerne med klorerede opløsningsmidler.

Smallegade 18

Frederiksberg Kommunen har d. 29. november 2016 sendt oplysninger til jer om tidligere udførte undersøgelser på lokaliteten Smallegade 18, matr. nr. 84e (147-00249), herunder vurdering af risikovurdering overfor indeklima og grundvandsressourcen. Det vurderes, at forureningen udgør en risiko for grundvandsressourcen. Regionen har i brev af 19. juni 2017 svaret, at grundvandsforureningen tidligst vil blive undersøgt efter 2024 og indeklimateundersøgelsen formentlig ikke bliver indenfor de nærmeste år. Frederiksberg Kommune anmoder om, at indeklimateksten afklares hurtigst muligt.

Administrationens svarforslag til Frederiksberg Kommunes kommentering

Regionen anerkender, at Frederiksberg Kommune fortsat er uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2024. Regionen fastholder dog den af Regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen frem til 2025 og koncentrerer fortsat undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages. Det er samtidig i disse områder, det er billigst at beskytte grundvandet. Frederiksberg Kommune ligger ikke inden for disse prioriterede områder.

I forhold til indeklima er det fortsat regionens prioritering først at undersøge de boliglokaliteter, hvor der ud fra eksisterende viden er størst risiko for indeklimapåvirkning, uanset hvor i regionen boliglokaliteten ligger.

Regionen har forståelse for dilemmaet vedrørende vandstigning f.eks. som følge af nedsat vandindvinding og at vandstigning kan lægge begrænsninger i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Det er imidlertid aspekter, som regionen vurderer, **ikke** indgår i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

Som Frederiksberg Kommune nævner, har der i november 2018 været holdt et samarbejds møde, mellem Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og regionen. Der var på mødet fuld forståelse for, at regionen må prioritere, men at kommunerne ikke er enige i den faktiske prioritering. Dette er ikke til hinder for, at region, kommuner og forsyning kan samarbejde om den resterende kortlægning og den eksisterende drift (revurdering mv.) af afværgeanlæg i Frederiksberg Kommune

Godthåbsvej 152-160 og Godthåbsvej 172-174 – undersøgelse i forhold til grundvand

Frederiksberg Kommune anmoder igen regionen om hurtigst muligt at udarbejde en strategi for håndtering af forureningen / forureningsfanen, der vurderes at udgøre en stor risiko for forurening af indvindingsboringerne med chlorerede opløsningsmidler.

Region Hovedstaden kan fortsat ikke imødekomme dette ønske, da det ligger udenfor regionens nuværende strategi for grundvandsbeskyttelsen i regionen frem til 2024.

Smallegade 18

Lokaliteten 147-00249, matr.nr. 84c og 84d er prioriteret til offentlig indsats i forhold til både grundvand og indeklima. Regionens brev af den 19. juni 2017 er fortsat

gældende, hvor det svares, at det ikke kan oplyse, hvornår forureningerne på ejendommen vil blive undersøgt nærmere. Grundvandsforureningen bliver tidligst undersøgt efter 2024 og indeklimateundersøgelsen bliver formentlig heller ikke indenfor de nærmeste år, da det nuværende kendskab til forureningen ikke placerer lokaliteten blandt de højt prioriterede.

Brev fra Glostrup Kommune

Region Hovedstaden
Att.: Center for Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød
Danmark

Center for Miljø og Teknik
Rådhusparken 2
2600 Glostrup

www.glostrup.dk
natur.miljo@glostrup.dk
Tlf: 4323 6100

Glostrup Kommunes bemærkninger til offentlig indsats på jordforureningsområdet 2019

25-01-2019
18/26577

Region Hovedstaden har i brev af 23. november 2018 fremsendt udkast til oversigt over regionens planlagte offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet for 2019 til kommentering med frist d. 26. januar 2019.

Glostrup Kommunes politiske udvalg for Miljø, Teknik og Ejendomme har på deres møde d. 24. januar 2019 udtrykt beklagelse over, at Region Hovedstaden i deres indsats overfor jord- og grundvandsforurening ikke har prioriteret grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er.

I Glostrup Kommune indvindes drikkevand til kommunens borgere mm i mængder omkring 1,33 mio. m³ årligt, og hovedparten af kommunens areal ligger inden for indvindingsopland for almen drikkevandsforsyning. Vi er dybt afhængige af, at grundvandet beskyttes, så der også fremover kan indvindes vand til drikkevand i Glostrup. Derfor finder vi det væsentligt, at Region Hovedstadens indsats overfor jord- og grundvandsforurening understøtter kommunens egen indsats, som fremlægges i den kommende Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der forventes vedtaget i foråret 2019.

Vi håber at I tager kommunes bemærkninger med i Region Hovedstadens prioritering for den offentlige indsats på jordforureningsområdet fremover.

Med venlig hilsen

Tina Rømer
Miljømedarbejder

Administrationens svarforslag til Glostrup Kommunes kommentering

Glostrup beklager, at Region Hovedstaden i sin indsats overfor jord- og grundvandsforurening ikke har prioriteter grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er.

I Glostrup Kommune indvindes der ca. 1,3 mio. m³ drikkevand årligt. Hovedparten af kommunens areal ligger indenfor indvindingsopland for almen drikkevandsforsyning. Kommunen er dybt afhængig af, at grundvandet beskyttes, så der også fremover kan indvindes drikkevand i Glostrup.

Det er derfor væsentligt for kommunen, at regionens indsats overfor jord- og grundvandforurening understøtter kommunens egen indsats, som fremlægges i den kommende Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der forventes vedtaget i foråret 2019.

Kommunen anmoder derfor om, at regionen tager kommunens bemærkninger med i regionens prioritering for den offentlige indsat på jordforureningsområdet fremover.

Region Hovedstaden vedtog i november 2014 en plan for regionens jordforureningsindsats. Planen er beskrevet nærmere i pjecen ”Vejen til ren jord og rent vand”, som beskriver de kriterier, regionen lægger til grund for den daglige prioritering af jordforureningsindsatsen. Pjecen er sendt ud til kommunerne i regionen med mail den 19. marts 2015.

Som det fremgår af planen, er det regionens højeste prioritet i løbet af 10 år, at fokusere og afslutte indsatsen mod jordforurening med chlorerede opløsningsmidler i de områder, hvorfra der indvindes 80 % af drikkevandet i regionen. Det er samtidig i disse områder, det vil være billigst at beskytte grundvandet. Glostrup Kommune ligger ikke inden for dette højt prioriterede område. Regionen fastholder derfor den af regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen frem til 2025 og koncentrerer undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder.

Regionen har i august 2018 og februar 2019 deltaget i møder med kommunen, Glostrup Forsyning og HOFOR om en kommende indsatsplan for Glostrup. Selvom Region Hovedstaden ikke prioriterer at igangsætte nye videregående undersøgelser og oprensninger i Glostrup Kommune, er der en række felter, hvor region, kommune og forsyninger kan samarbejde f.eks. som i det eksisterende samarbejde i forhold til beskyttelsen af indvindingen på kildeplads Ejby og kildeplads Vestskoven, hvor Region Hovedstaden afværgepumper på Naverland 26 og Glostrup Forsyning indgår i samarbejdet ved at optimere indvindingsstrategien på kildepladserne. Endvidere bidrager begge parter til et fælles overvågningsprogram.

Bemærkninger til den offentlige indsats på jordforureningsområdet

Region Hovedstaden har med brev af 23. november 2018 bedt om kommentarer til den offentlige indsats efter Jordforureningsloven i 2019. Herlev Kommune er klar over, at høringsfristen var den 26. januar 2019, men da bemærkningerne vedrører regionens prioritering på længere sigt, sendes de alligevel.

Herlev Kommune gjorde allerede sidste år opmærksom på, at vi er bekymret for, om Region Hovedstadens prioritering af den offentlige indsats er fastlåst som følge af 10-års-planen, da der ikke er prioriteret nye oprensninger af forureninger i Herlev Kommune. Vi har dog i 2019 bemærket, at en enkelt privat grund er på prioriteringen til en afgrænsende undersøgelse pga. risiko for indeklimaet.

Region Hovedstaden har tidligere oplyst, at når det omfattende kortlægningsarbejde i Herlev Kommune er afsluttet, forventer Region Hovedstaden efterfølgende at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen. Det er Herlev Kommunes indtryk, at kortlægningsarbejdet i kommunen stort set er afsluttet, og at regionen derfor snart kan lave en samlet vurdering af risiko og omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen. Det ser vi frem til.

I 2018 har Herlev Kommune i samarbejde med HOFOR og Høje Taastrup Kommune arbejdet for flere løsningsmuligheder til håndtering af højtstående grundvand. Samarbejdet resulterede i, at Herlevs borgmester har været til møde hos Energi-, Klima og Forsyningsministeren, hvor ønsket for lovændringer på området blev fremlagt. Region Hovedstaden var inviteret med til dette samarbejde men ønskede ikke at deltage.

Vi skal udtrykke bekymring for, at regionen ikke har ønsket at deltage i dette samarbejde. En prioritering som for os er helt uforstående, da forureningssituationen i kommunerne er en del af problematikken, og det højtstående grundvand kommer til at pålægge kommunerne en stor samfundsøkonomisk udgift i fremtiden.

Herlev Kommune håber snart, at Regionen vil indse nødvendigheden af at indregne de samfundsøkonomiske omkostninger i den samlede risikovurdering og omkostningsanalyse i prioriteringen af den offentlige indsats i kommunerne.

Venlig hilsen

Bo Runge-Dalager
Centerchef

Administrationens svarforslag til Herlev Kommunes kommentering

Herlev Kommunes har også tidligere år udtrykt bekymring over, at regionen med udgangspunkt i regionens 10-års- plan, ikke prioriteret nye oprensninger af grundvandsforurening i Herlev Kommune.

Herlev kommune er tidligere blevet stillet i udsigt, at når det omfattende kortlægningsarbejde i Herlev Kommune er afsluttet, så forventer Region Hovedstaden efterfølgende at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i Herlev Kommune. Da det nu er kommunens indtryk, at kortlægningsarbejdet i Herlev Kommune stort set er afsluttet. Herlev Kommune ser derfor frem til, at regionen snart får udført en samlet vurdering af risiko og omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen.

I forhold til håndtering af højtstående grundvand har Herlev Kommune i 2018 i samarbejde med HOFOR og Høje-Taastrup Kommune arbejdet for flere løsningsmuligheder. Som resultat af dette samarbejde har Herlevs borgmester været til møde hos Energi-, Klima- og Forsyningsministeren, hvor der blev fremlagt ønske for lovændringer på området.

Herlev Kommune udtrykker bekymring over, at regionen ikke har ønsket at deltage i dette samarbejde og er helt uforstående heroverfor. Forureningssituationen i kommunerne er en del af problematikken, og det højtstående grundvand kommer til at pålægge kommunerne en stor samfundsøkonomisk udgift i fremtiden. Herlev Kommune håber, regionen vil indse nødvendigheden af at indregne de samfundsøkonomiske omkostninger i den samlede risikovurdering og omkostningsanalyse i prioriteringen af den offentlige indsats i kommunerne.

Det er fortsat regionens prioritering at regionens indsats på jordforureningsområdet frem til 2025 skal ske indenfor de områder af regionen, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen sker jf. regionens plan fra 2014 ”Vejen til ren jord og rent vand”. Indenfor denne tidshorizont er der således ikke rum til indsats over for grundvandstruende forureninger i andre områder i regionen. Således heller ikke i Herlev Kommune.

Det er fortsat regionens forventning at kortlægningsarbejdet i Herlev Kommune vil blive afsluttet i 2019. Regionen kan ikke på nuværende tidspunkt sige præcist, hvornår regionen herefter går i gang med at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i Herlev Kommune. Det vil tage tid og ressourcer fra den igangværende indsats med undersøgelser og afværge indenfor de højt prioriterede områder (”80%-områderne”).

Regionen har forståelse for dilemmaet vedrørende højtstående grundvand f.eks. som følge af nedsat vandindvinding og at vandstigning kan lægge begrænsninger i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Det er imidlertid aspekter, som regionen ikke mener kan tage op, idet der efter regionens vurdering ikke er lovmæssig hjemmel hertil. Det er derfor

regionens vurdering at højtstående grundvand **ikke** kan indgå i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

Region Hovedstaden afviste i efteråret 2017 at være medunderskriver på en henvendelse til Brian Mikkelsen (daværende erhvervsminister) og Esben Lunde Larsen (daværende Miljø- og fødevareminister), hvori de to ministre opfordres til at ændre lovgivningen så myndigheder og forsyninger får ansvar og mulighed for at finansiere og løse problemer med stigende grundvand, idet hverken kommuner, Region Hovedstaden eller HOFOR har lovgivningsmæssig mulighed for at bruge ressourcer på at løse de af samfundsudviklingen skabte problemer med stigende grundvand.

Regionens tilkendegivelse af, at regionen ikke ønskede at være medunderskriver blev begrundet i en bekymring for, om der herved kunne skabes usikkerhed om regionens prioritering af grundvands- og drikkevandsbeskyttelsen som en hel central del af regionens opgave iht. Jordforureningsloven.

De to borgerhenvendelser og administrationens besvarelser

Henvendelse 1:

En person har skrevet til dig fra siden

<https://www.regionh.dk/miljoe/jordforurening/projekter/Sider/Planlagt-offentlig-indsats.aspx>

Beskeden er:

I fht forureningen af Marbæk vandværk. Da der i hine tider lå en side på nettet der hed "jorden er giftig" - kunne det ses at hele Kalvøen, jernbanestrækningen, Gefion vej og Maglehøj er på forurenede jord. Jeg har selv kolonihave i Baneparken midt i denne trekant lige som at Marbæk vandværk ligger der. Vandspejlet er højt i kolonihaven og omkring fjorden. Måske alt dette kunne være med årsag til forureningen. Jeg ville ønske at nogen ville se på jorden i Kolonihaven også. Der forlægger ingen undersøgelse. Mange dyrker kartofler og rigtig mange har vi mistet til kræften i kolonien.

Svar sendt til forespørgeren den 21. december 2018

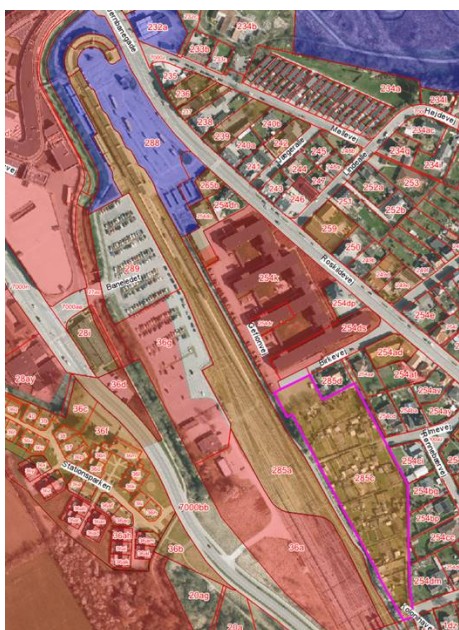
Kære Mariann

Tak for din henvendelse af til Region Hovedstaden den 11. december 2018

Du rejser en bekymring omkring forurening i Marbæk Vandværk. Regionen er også blevet informeret om, at flere vandværker i Frederikssund Kommune har påvist lave koncentrationer af et bestemt pesticid, herunder Marbæk Vandværk og Åbjerg Vandværk. Vandværk og kommunen er meget opmærksomme på, ikke at udsende vand til forbrugerne med indhold over grænseværdierne, og har derfor lukket nogle vandværksboringer og igangsætter afværgeforanstaltninger for at beskytte andre boringer.

Kalvøen og de andre områder, du nævner i din mail, ligger udenfor det område, som de to vandværker henter vand fra. Det betyder, at eventuel forurening på Kalvøen og området ved Gefionvej, Maglehøj og så videre, ikke udgør en risiko for den nuværende vandindvinding. Så eventuel forurening på Kalvøen kan ikke være forklaringen på de forureninger, der ses i de nævnte vandværker.

Vi er lidt usikre på hvor det område du omtaler ligger, men er kommet frem til at det må være det område der er markeret med lilla på nedenstående kortudsnit. Det markerede område er matr.nr. 285c Frederikssund Bygrunde:

Du nævner, at du ville ønske, hvis nogle ville undersøge eventuel forurening i kolonihaverne ved Baneparken. Regionernes opgave er at finde og oprense forurenede grunde, der udgør en risiko for menneskers sundhed og/eller grundvand. Kolonihaver er ikke en aktivitet, der normalt giver anledning til forurening af jord eller grundvand. Kolonihaver er derfor ikke omfattet af regionens lovhjemmel til at undersøge og oprense forurenede grunde. Nogle kolonihaver ligger på forurenede grunde, men så skyldes det andre aktiviteter, der har været på stedet, før det blev kolonihave.

Kolonihaveforeningen blev den 27. marts 2000 kortlagt på vidensniveau 1 efter jordforureningsloven (mistanke kortlægning) på grund af et benzinsalgslæg på matr.nr. 285a, Frederikssund Bygrunde. Efterfølgende er den nuværende matr.nr. 288 Frederikssund Bygrunde og matr.nr. 285c Frederikssund Bygrunde (kolonihaveforeningen) udstykket fra matr.nr. 285a Frederikssund Bygrunde. Det er på den nuværende matr.nr. 288 Frederikssund Bygrunde benzinsalget er foregået. Matr.nr. 285c (og matr.nr. 285a) er derfor ikke længere kortlagt.

Hvis du ønsker det, kan du anmode om aktindsigt de oplysninger regionen har på de nævnte matrikler.

Hvis din kolonihave ikke ligger på det område vi er kommet frem til ud fra din beskrivelse, er du velkommen til at give os navn og adresse på din kolonihave. Så kan vi undersøge, hvad vi har af information om eventuelt tidligere aktiviteter, der måske kan forårsage forurening. Du kan sende din forespørgsel til miljoe@regionh.dk med kopi til undertegnede.

Med venlig hilsen

Henvendelse 2:

Fra: Stine Andersen

Sendt: 10. januar 2019 21:26

Til: CRU-FP-Miljoe <miljoe@regionh.dk>

Emne: Region Hovedstadens indsats på jordforureningsområdet.

Efter aftale over telefonsamtale med Carsten Bagge Jensen sendes hermed information om vores ejendoms jordforurening i vedhæftet fil.

Der er en af Vibos beboerejendomme som ligger på grunden: Godthåbsvej 213 -221.

Som repræsentant i ejendomsbestyrelsen er jeg blevet bekendt med vedhæftede dokument. Jeg så jeres notits omkr. den forventede offentlige indsats på jordforureningsområdet i 2019 i lokalavisen.

Da jeg ikke er miljøekspert, er jeg ikke i stand til at vurdere, om vores ejendom kunne blive en del af årets indsats eller ej. Jeg har derfor, efter behagelig samtale med Carsten Bagge Jensen, aftalt at sende den dokumentation, som vi har over ejendommen, for at få det vurderet af kyndige mennesker.

Vi er i ejendommen udsat for kloakoversvømmelser, når der er skybrud og flere af beoerne, der bor i stuelejligheder har klaget over dårlig lugt. Om det har sammenhæng med den forurenede grund, som vi bor på, ved jeg ikke. Der kan selvfølgelig også være andre årsager. Uanset hvad vil det være rart at få det be- eller afkræftet.

Ser frem til at høre fra jer.

Mvh Stine Andersen

Svar sendt til forespørgeren den 22. januar 2019

Hej Stine Andersen

Du har som repræsentant i ejendomsbestyrelsen på Vibo ejendom på Godthåbsvej 213-221 (matr.nr. 3412 Brønshøj) med mail den 10. januar 2019 spurgt, om jeres ejendom kan blive en del af Region Hovedstadens indsats på jordforureningsområdet i 2019.

Jeg har indhentet sagsakter fra Københavns Kommune, som var myndighed på jordforureningsområdet indenfor Københavns Kommune frem til strukturreformen pr.

1. januar 2007, hvor den offentlige indsats på jordforureningsområdet overgik til Region Hovedstaden.

Konklusion på sagsakterne:

Forureningen på Godthåbsvej 213-221 (matr.nr. 3412 Brønshøj) er allerede undersøgt. Konklusionen på undersøgelserne er, at den konstaterede forurening ikke udgør en risiko for hverken mennesker (arealvendelen/indeklima) eller miljø (grundvand). Forureningen på ejendommen er derfor ikke længere omfattet af yderligere offentlig indsats.

Baggrund for konklusionen:

Af kommunens sagsakter fremgår det, at der i 1992-1994 blev foretaget forureningsundersøgelser af Københavns Kommune og af Oliebranchens Miljøpulje (da der tidligere har været servicestation på ejendommen).

Det fremgår af undersøgelsesrapporterne at **den konstaterede forurening ikke udgør en risiko for hverken grundvand eller indeklima i den eksisterende beboelse.**

Det fremgår ligeledes af kommunens sagsakter, at Københavns Kommune den 6. juni 1994 har bedt Miljøstyrelsen, om at godkende et skitseprojekt for afgravning af forurenede jord på ubebyggede arealer. Miljøstyrelsen har den 14. juni 1994 svaret, at Miljøstyrelsen ikke kan godkende, at der iværksættes afværgeforanstaltninger som beskrevet fra kommunen, på ejendommen Godthåbsvej 213-221.

Miljøstyrelsens afslag er begrundet i, at den konstaterede olieforurening **ikke** vurderes at udgøre nogen trussel mod mennesker eller miljø ved den eksisterende arealanvendelse.

Miljøstyrelsen finder ikke, at det miljømæssige udbytte ved en oprensning, som foreslået af Københavns Kommune, står mål med de anvendte ressourcer.

Miljøstyrelsen har endvidere lagt vægt på, at repræsentanter for grundejer ikke har ønsket, at der iværksættes afværgeforanstaltninger overfor olieforurening.

Matr.nr. 3412 Brønshøj er fortsat kortlagt på Vidensniveau 2. Det er for at sikre, at grundejer ved evt. fremtidig ændring af arealanvendelsen har viden om, at der er en jordforurening, der skal tages højde for ved f.eks. gravearbejde og jordflytning ud fra grunden.

Jeg vedlægger kopi af de to nævnte breve til af fra Miljøstyrelsen hhv. 6. juni 1994 og 14. juni 1994.

Hvis du er interesseret i at se de fire undersøgelsesrapporter der er vedr. Godthåbsvej 213-221, har jeg lagt dem op på regionens web-hotell, hvorfra de kan downloades den næste måned ved brug af følgende links:

<https://kmiregh.kontainer.com/files/shared/4856093/12192690405c47241a957c3/> (Godthåbsvej 213 m fl - Rapport juni 1992 - Kruger fra 1992.pdf)
<https://kmiregh.kontainer.com/files/shared/4856094/21175114385c47241a967110/> (Godthåbsvej 213 m fl - Rapport 1 fra 1993 - Geoteknisk)

Institut.pdf)

<https://kmiregh.kontainer.com/files/shared/4856095/774197285c47241a96bbf/> (Godthåbsvej 213 m fl - Rapport 2 fra februar 1994 - Geoteknisk

Institut.pdf)

<https://kmiregh.kontainer.com/files/shared/4856096/13420127845c47241a97167/> (Godthåbsvej 213 m fl - Rapport 3 fra maj 1994 - Geoteknisk

Institut.pdf)

Du kan selvfølgelig også få kopi af hele journalsagen, som vi har indhentet fra Københavns Kommune, hvis du anmoder herom (knap 300 sider inkl. de fire rapporter der er lagt på web-hotellet).

Har du spørgsmål til ovenstående er du meget velkommen til at kontakte os igen.

Med venlig hilsen